

2/ERP/2024/I

Informácia o novele zákona č. 354/2024 Z. z., ktorým sa okrem iných zákonov dopĺňa aj zákon č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, ktorá nadobudne účinnosť dňa 01.01.2025.

Informácia k čl. III zákona č. 354/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, a ktorým sa mení a dopĺňa aj zákon č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ERP“).

Aplikačná prax pri kontrolách dodržiavania zákona o ERP ukazuje, že nastavené rozpätie výšky pokút nie je dostatočne odradzujúce od páchania správnych deliktov podnikateľmi. Často sa stáva, že pri frekvencii kontrol, ktoré sú ročne vykonávané je malá šanca, že podnikateľ bude skontrolovaný a výška prípadnej prvej sankcie je v pomere ku výške nepriznanej tržby, zanedbateľná. To pôsobí motivujúco pre nepoctivých podnikateľov. Z informácií zo systému e-kasa vyplýva, že po kontrole u podnikateľa dochádza napr. k stavu, že tržby poklesnú (čo indikuje, že si podnikateľ „zarába“ na pokutu nepriznaním tržieb v systéme) alebo dôjde ku krátkodobému nárastu tržieb, ktoré však postupom času znova poklesnú na pôvodnú úroveň (čo indikuje, že efekt kontroly bol len krátkodobý), a preto sa novelou pokuty za nedodržanie zákona o ERP zvýšili.

1. bod novely zákona o ERP

§ 8a ods. 1, 3 a 5 sa vypúšťajú slová „j) až l)“,.

S cieľom minimalizovať zásahy do funkčnosti systému e-kasa a do činnosti online registračnej pokladnice (ORP) sa navrhuje nová technická úprava, kedy ORP nebude posilať rekapituláciu DPH v dátovej správe (na doklade rekapitulácia DPH ostane) do systému e-kasa. Zmena sa navrhuje z dôvodu pridávania nových hodnôt vo vzťahu k DPH.

2. bod novely zákona o ERP

V § 16b ods. 1 písm. a) sa suma „330 eur“ nahrádza sumou „500 eur“ a suma „3 300 eur“ sa nahrádza sumou „15 000 eur“.

V § 16b ods. 1 písm. b) sa suma „100 eur“ nahrádza sumou „150 eur“ a suma „3 300 eur“ sa nahrádza sumou „6 500 eur“.

V § 16b ods. 1 písm. c) sa suma „20 eur“ nahrádza sumou „30 eur“ a suma „100 eur“ sa nahrádza sumou „200 eur“.

V § 16b ods. 1 písm. d) sa suma „50 eur“ nahrádza sumou „80 eur“ a suma „330 eur“ sa nahrádza sumou „650 eur“.

V § 16b ods. 1 písm. e) sa suma „2 000 eur“ nahrádza sumou „3 000 eur“ a suma „10 000 eur“ sa nahrádza sumou „15 000 eur“.

V § 16b ods. 1 písm. f) sa suma „2 000 eur“ nahrádza sumou „3 000 eur“ a suma „40 000 eur“ sa nahrádza sumou „60 000 eur“.

V § 16b ods. 2 písm. a) sa suma „660 eur“ nahrádza sumou „1 000 eur“ a suma „6 600 eur“ sa nahrádza sumou „30 000 eur“.

V §16b ods. 2 písm. b) sa suma „200 eur“ nahrádza sumou „300 eur“ a suma „6 600 eur“ sa nahrádza sumou „13 000 eur“.

V §16b ods. 2 písm. c) sa suma „40 eur“ nahrádza sumou „60 eur“ a suma „200 eur“ sa nahrádza sumou „400 eur“.

V §16b ods. 2 písm. d) sa suma „100 eur“ nahrádza sumou „150 eur“ a suma „660 eur“ sa nahrádza sumou „1 300 eur“.

V §16b ods. 2 písm. e) sa suma „4 000 eur“ nahrádza sumou „6 000 eur“ a suma „20 000 eur“ sa nahrádza sumou „30 000 eur“.

V §16c ods. 1 písm. b) sa suma „330 eur“ nahrádza sumou „500 eur“ a suma „3 300 eur“ sa nahrádza sumou „6 500 eur“.

V §16c ods. 1 písm. e) sa suma „2 000 eur“ nahrádza sumou „3 000 eur“ a suma „10 000 eur“ sa nahrádza sumou „15 000 eur“.

V §16c ods. 2 písm. b) sa suma „660 eur“ nahrádza sumou „1 000 eur“ a suma „6 600 eur“ sa nahrádza sumou „13 000 eur“.

V §16c ods. 2 písm. e) sa suma „4 000 eur“ nahrádza sumou „6 000 eur“ a suma „20 000 eur“ sa nahrádza sumou „30 000 eur“.

Ustanovené pokuty neboli menené od 1. januára 2012, pričom za sledované obdobie od januára 2012 do septembra 2024 bol percentuálny nárast inflácie približne 46%. Zámerom legislatívnej úpravy je valorizácia dolnej hranice pokút. Horná hranica pokút sa s pravidla upravuje tiež o mieru inflácie, pričom niektoré sa zvyšujú aj nad túto hranicu, aby správca dane pri ukladaní pokút vedel lepšie reflektovať mieru porušenia povinnosti zo strany povinných osôb. Navrhované zvýšenia pokút reflektujú aj zistenia z kontrol, ako aj opakovaných kontrol, ktoré vykonali orgány finančnej správy a ktoré preukázali, že pokuty nemajú dostatočný motivačný efekt pre podnikateľov k plneniu povinností súvisiacich s evidenciou tržieb, čo by malo viesť k zníženiu miery daňových únikov.

3.bod novely zákona o ERP

Za doterajší § 18cg sa vkladá nový § 18ch, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 18ch

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1.januára 2025

Za porušenie ustanovení zákona v znení účinnom do 31. decembra 2024, o ktorom sa do 31. decembra 2024 nevedelo konanie, sa uloží sankcia podľa zákona v znení účinnom do 31. decembra 2024, ak je to pre podnikateľa, výrobcu, dovozcu alebo pre distribútora pokladničného programu a chráneného dátového úložiska priaznivejšie.“

*Vypracoval: Finančné riaditeľstvo SR Banská Bystrica
Odbor daňovej metodiky
November 2024*